

**Zaostřeno**

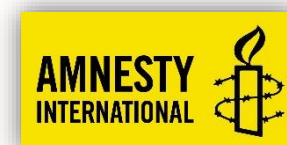
... na výsledky!

[www.focus-agency.cz](http://www.focus-agency.cz)

## Závěrečná zpráva z výzkumu

# PROBLEMATIKA NÁSILÍ NA ŽENÁCH OPTIKOU ČESKÉ POPULACE

srpen 2015



# 1. DESIGN VÝZKUMU



- ⌋ Reprezentativní kvantitativní výzkum na vzorku populace ČR starší 18 let
- ⌋ Výběrový soubor (vzorek dotázaných)
  - ⌋ Velikost výběrového souboru: N = 1040 respondentů
  - ⌋ Cílová skupina: populace ČR ve věku 18 a více let
  - ⌋ Způsob výběru vzorku: kvótní výběr na základě dat ČSÚ, 2011 a pozdější aktualizace.
  - ⌋ Termín sběru dat: 15. – 24. srpna 2015
- ⌋ Nástroj sběru dat - dotazník
  - ⌋ Délka vyplnění: cca 5 minut
- ⌋ Metodika sběru a zpracování dat
  - ⌋ CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing) tazatelů s respondenty. Rozhovory realizovala tazatelská síť agentury FOCUS.
  - ⌋ Školení tazatelé agentury FOCUS zaznamenávají odpovědi respondenta při interview do elektronického dotazníku v notebooku. Data jsou odeslána do agentury FOCUS, agregována a datová matice je podrobena formální a logické kontrole.
  - ⌋ Zpracování proběhlo v programu SPSS / PC.
  - ⌋ Interval spolehlivost: max.  $\pm 3\%$  na 95 % hladině významnosti

## ☪ Kontrola sběru dat

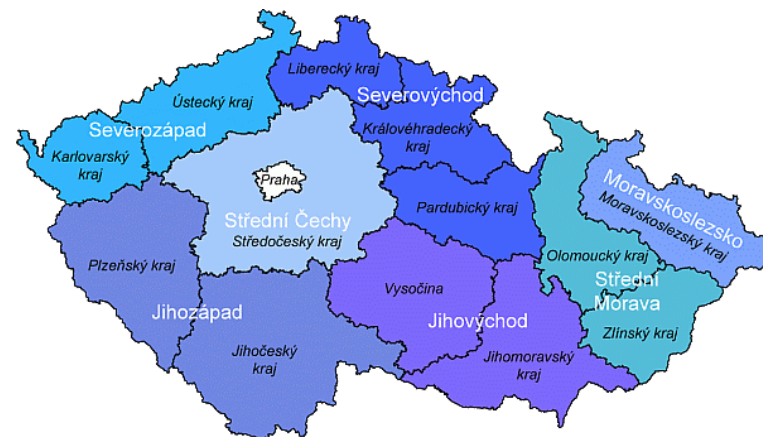
- ☪ Sběr dat je kontrolován v souladu s pravidly kodexu Esomar. Kontrola je prováděna v těchto oblastech:
  - správnost výběru požadované osoby podle kvóty,
  - úplnost a správnost vyplnění dotazníku,
  - korespondenční / telefonická kontrola 20% dotázaného souboru.

## ☪ Socioekonomický status

- ☪ Ve studii se pracuje s tzv. socioekonomickým statusem respondentů.
- ☪ Jedná se o mezinárodně používanou metodiku měření sociální a ekonomické pozice respondenta z hlediska více dimenzí, mezi něž patří: vzdělání, zaměstnání a pozice v něm a vybavenost domácnosti definovanými elektrospotřebiči a dalšími předměty.
- ☪ Výsledkem je 16 různých skupin, které byly následně kategorizovány do šesti hierarchicky uspořádaných úrovní:
  - A – vysoce vzdělaní manažeři a odborníci
  - B – střední manažeři
  - C1 – vysoce vzdělaní nemanuální zaměstnanci
  - C2 – kvalifikovaní pracovníci a nemanuální zaměstnanci
  - D – manuální pracovníci, nižší odbornost u nemanuálních pracovníků
  - E – polokvalifikovaní a nekvalifikovaní manuální pracovníci.

## NUTS II

- Kvóta pro výběr vzorku, která zajišťuje reprezentativnost výběrového vzorku ve vztahu k cílové populaci, je konstruována na úrovni krajů (NUTS III).
- Při standardním reprezentativním vzorku cca 1000 respondentů však výstupy za některé kraje mohou být méně přesné v důsledku malého vzorku respondentů v daném regionu, což se týká zejména menších krajů, jako je Karlovarský či Liberecký. Proto ve zprávě pracujeme s většími celky na úrovni NUTS II, čímž tento problém eliminujeme.



## Interval spolehlivosti pro populaci ČR

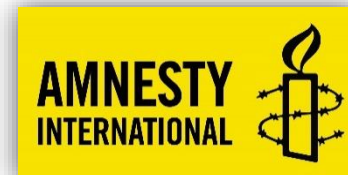
N	3 % / 97 %	5 % / 85 %	10% / 90 %	15 % / 85 %	20 % / 80 %	25 % / 75 %	30 % / 70 %	40 % / 60 %	50 % / 50 %
100	3,4	4,4	6,0	7,1	8,0	8,7	9,2	9,8	10,0
200	2,4	3,1	4,2	5,0	5,7	6,1	6,5	6,9	7,1
300	2,0	2,5	3,5	4,1	4,6	5,0	5,3	5,7	5,8
400	1,7	2,2	3,0	3,6	4,0	4,3	4,6	4,9	5,0
500	1,5	1,9	2,7	3,2	3,6	3,9	4,1	4,4	4,5
700	1,2	1,6	2,2	2,6	2,9	3,2	3,3	3,6	3,7
1000	1,1	1,4	1,9	2,3	2,5	2,7	2,9	3,1	3,1

## 2. PROBLEMATIKA NÁSILÍ NA ŽENÁCH OPTIKOU ČESKÉ POPULACE



- ◊ Reprezentativní průzkum ukazuje, že v české populaci je téma násilí na ženách, konkrétně problematika znásilnění, stále **tématem zatíženým předsudky i neznalostí**.
- ◊ V populaci převládá názor, že pachatelem znásilnění je nejčastěji nějaká **neznámá, cizí osoba**. Za alarmující pak lze označit, že většina dospělé populace zastává názor, že v jistých případech či situacích je žena **spoluzodpovědná** za své znásilnění. **Alespoň v jedné z dále popsaných situací považuje ženu minimálně za částečně spoluzodpovědnou 63 % dotázaných**.
- ◊ Situační spoluzodpovědnost za znásilnění ženám častěji přisuzují **muži ve věku 18 – 34 let** (kteří jsou dle statistik i nejčastějšími pachateli těchto činů).
- ◊ Ukazuje se, že u některých skupin české populace se vyskytuje stereotyp, jehož důsledkem je tendence tyto činy do jisté míry **legitimizovat, nebo minimálně neproblematizovat**, a na **ženu – oběť přenášet část zodpovědnosti**.

# PROBLEMATIKA NÁSILÍ NA ŽENÁCH OPTIKOU ČESKÉ POPULACE



- Podle odhadů české dospělé populace je průměrně v České republice každoročně obětmi znásilnění téměř 2000 žen.
  - Nejčastěji přítom respondenti uváděli číslo 1000.
  - Až třetina dotázaných na tuto otázku nedokázala odpovědět.
- Polovina dotázaných odhaduje, že na policii je nahlášeno maximálně 40 procent těchto případů. Téměř polovina se také kloní k názoru, že ze všech případů znásilnění je pachatel odsouzen maximálně ve 30 procentech.
- Za nejčastějšího pachatele znásilnění považuje nadpoloviční většina dotázaných nějakou neznámou, cizí osobu. Třetina si myslí, že je to známá osoba, která ale s obětí nežije v manželství či partnerství (známý, kolega, příbuzný či bývalý partner). 6 % se přiklonilo k variantě, že nejčastějším pachatelem je osoba, která s obětí žije v manželském či partnerském vztahu.
  - O tom, že nejčastějším pachatelem je neznámá osoba, jsou přesvědčeni častěji muži, nadprůměrně často si to myslí dotázaní ve věku 35 – 44 let a starší 55 let, respondenti se základním vzděláním, manuálně pracující a důchodci, ale i lidé na pozicích středního managementu a dotázaní z velkých měst s počtem obyvatel nad 100 tisíc.
  - O tom, že nejčastějším pachatelem je známá osoba, která s obětí nežije v manželském či partnerském vztahu, jsou přesvědčeny častěji ženy, dále dotázaní ve věku 18 – 24 a 45 – 54 let, studenti, osoby v domácnosti, nezaměstnaní a také osoby z rodin s nezaopatřenými dětmi.

# PROBLEMATIKA NÁSILÍ NA ŽENÁCH OPTIKOU ČESKÉ POPULACE



- ◊ Za **spoluzodpovědnou** za znásilnění alespoň v jedné popsané situaci považuje ženu **až 24 %** dospělé české populace, přičemž minimálně **částečnou spoluzodpovědnost** jí přisuzuje **63 % dotázaných**. Předsudky vůči znásilněným ženám mají spíše:
  - ◊ muži (28 %),
  - ◊ lidé bez vysokoškolského vzdělání (30 %),
  - ◊ dotázaní z obcí s 20 000 – 99 999 obyvateli (36 %),
  - ◊ ve věku 18 - 34 let nebo 55 – 64 let (44 %),
  - ◊ případně také ženy ve věku 65 a více let (32 %).
  
- ◊ **Nejvíce** respondentů přitom alespoň částečnou spoluodpovědnost ženy vnímá v případě, že se žena **chovala koketně** (až 45 %) nebo byla **opilá** (až 43 %).
  
- ◊ Pokud se žena chovala **koketně**, jsou o její částečné nebo plné spoluzodpovědnosti přesvědčeni především:
  - ◊ muži (souhrnně až 50 %),
  - ◊ dotázaní ve věku 18 – 24 let (49 %),
  - ◊ starší 65 let (55 %)
  - ◊ a dotázaní se základním vzděláním (55 %). S rostoucím vzděláním pak tato tendence úměrně klesá.
  - ◊ Dále se pak také často jedná o respondenty s nejnižším socioekonomickým statusem, nejnižšími čistými příjmy domácnosti a respondenty, kteří nemají děti do 18 let.

# PROBLEMATIKA NÁSILÍ NA ŽENÁCH OPTIKOU ČESKÉ POPULACE



- ◊ Pokud žena byla **opilá**, jsou o její částečné nebo plné spoluvině přesvědčeni především:
  - ◊ muži (souhrnně 46 %),
  - ◊ dotázaní ve věku 18 – 24 let (44 %),
  - ◊ starší 55 let (48 % resp. 51 %),
  - ◊ lidé z malých obcí s počtem obyvatel do 4 999 (50 %)
  - ◊ a dotázaní se základním vzděláním (51 %). Míra přisuzované spoluzodpovědnosti klesá s rostoucím vzděláním.
  - ◊ Dále se také často jedná o respondenty se socioekonomickým statusem C1, D a E, z domácností s nejnižšími čistými příjmy.
  
- ◊ Pokud žena měla **sexy nebo vyzývavé oblečení**, jsou o její částečné nebo plné spoluzodpovědnosti přesvědčeni častěji:
  - ◊ muži (souhrnně 32 %),
  - ◊ dotázaní ve věku 18 – 24 let (44 %),
  - ◊ starší 65 let (52 %)
  - ◊ a dotázaní se základním vzděláním (47 %). S rostoucím vzděláním tato tendence opět úměrně klesá.



# PROBLEMATIKA NÁSILÍ NA ŽENÁCH OPTIKOU ČESKÉ POPULACE

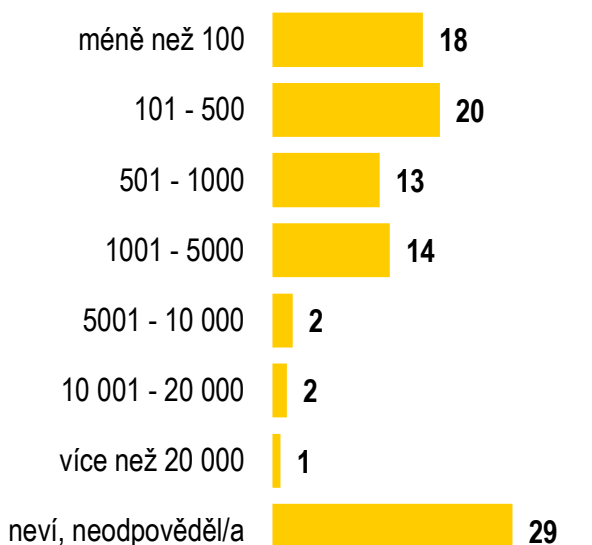


- ◁ Pokud žena **neřekla muži jasné ne**, jsou o její částečné nebo plné spoluzodpovědnosti přesvědčeni výrazně častěji:
  - ◁ muži (souhrnně 43 %),
  - ◁ dotázaní ve věku nad 55 let (42 % resp. 45 %)
  - ◁ a respondenti s nejnižším vzděláním (42 %).
  
- ◁ Pokud se o ženě ví, že **měla mnoho sexuálních partnerů**, jsou o její částečné nebo plné spoluzodpovědnosti přesvědčeni silněji:
  - ◁ opět muži (32 %),
  - ◁ dotázaní ve věku 18 – 24 let (33 %) a nad 65 let (39 %),
  - ◁ se základním vzděláním (38 %).

# Odhad počtu znásilnění v ČR a procento případů nahlášených policii



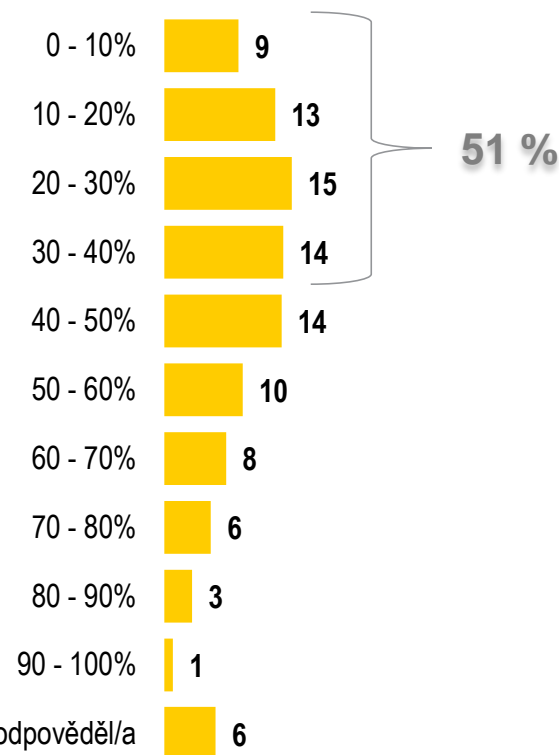
„Kolik žen je podle Vašeho názoru ročně znásilněno v České republice (včetně případů nenahlášených na policii)?“ (q1)



v %, N = 1040, repre ČR 18+

průměr **1951**  
 medián (střední hodnota) **500**  
 modus (nejčastější hodnota) **1000**

„Kolik procent případů znásilnění je podle Vašeho názoru nahlášeno na policii?“ (q2)

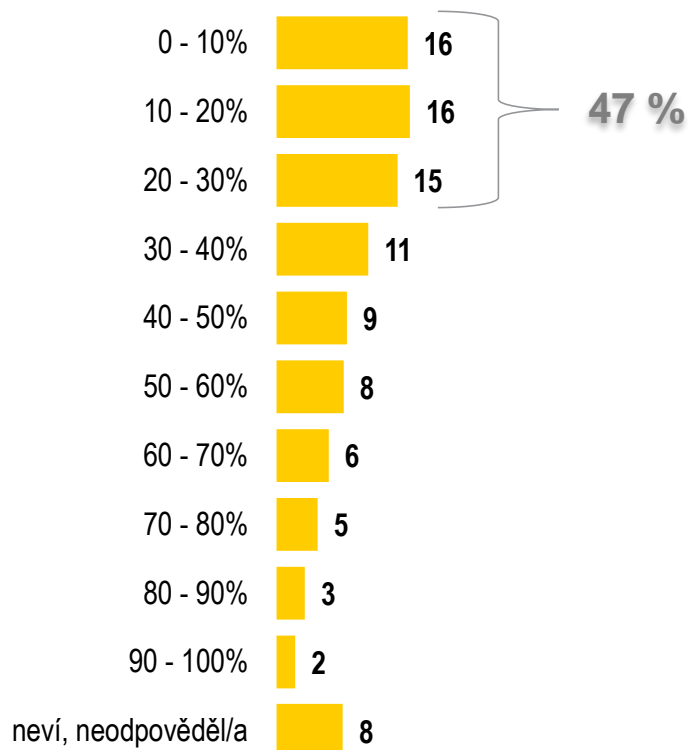


v %, N = 1040, repre ČR 18+

# Nejčastější pachatelé znásilnění a odhad počtu jejich odsouzení

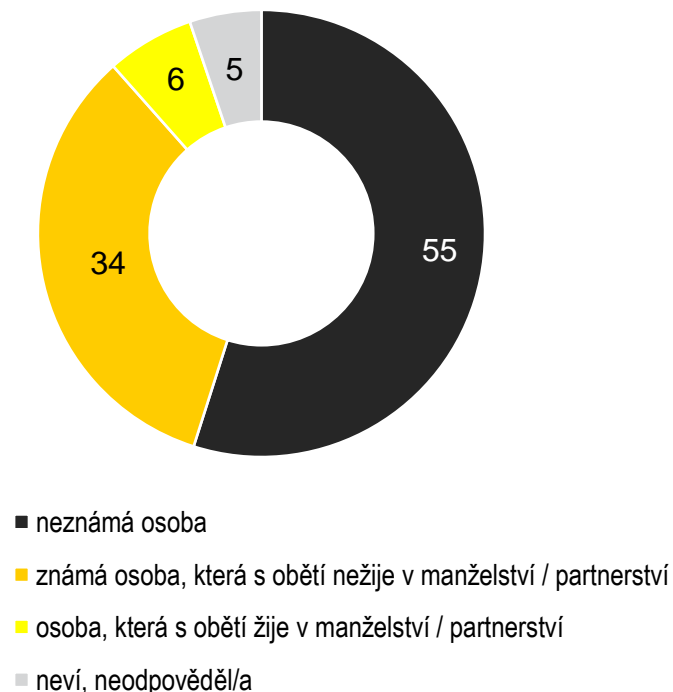


„V kolika procentech všech případů, včetně těch nenahlášených na policii, je podle Vašeho názoru za znásilnění pachatel odsouzen?“ (q3)



v %, N = 1040, repre ČR 18+

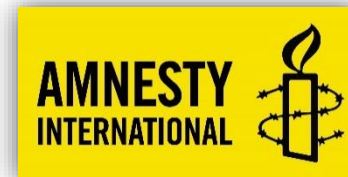
„Kdo je podle Vašeho názoru nejčastěji pachatelem znásilnění?“ (q4)



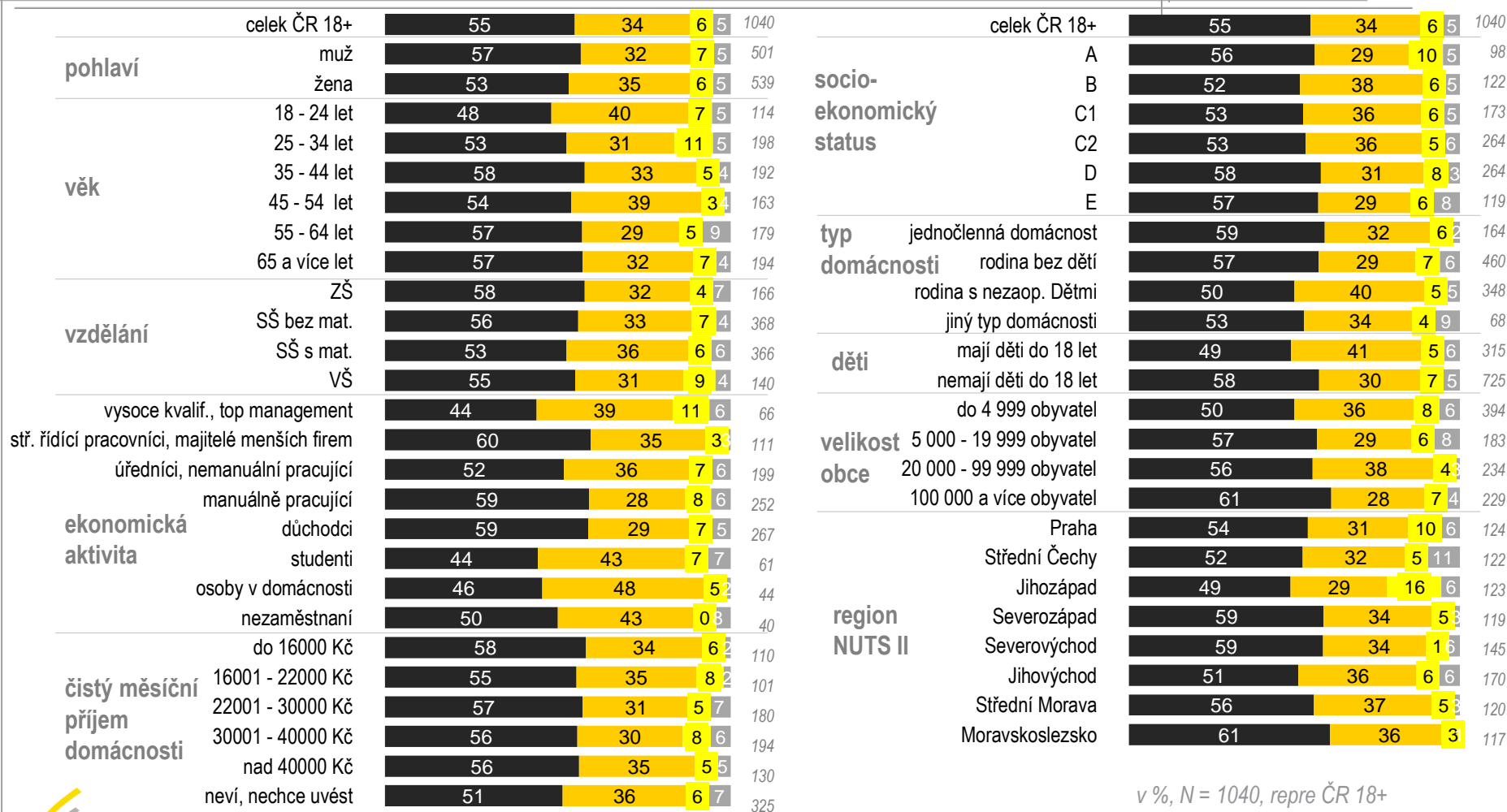
- neznámá osoba
- známá osoba, která s obětí nežije v manželství / partnerství
- osoba, která s obětí žije v manželství / partnerství
- neví, neodpověděl/a

v %, N = 1040, repre ČR 18+

# Nejčastější pachatel znásilnění dle sociodemografických charakteristik



■ neznámá osoba   ■ známá osoba mimo manželství, partnerství   ■ osoba z manželství, partnerství   ■ neví, neodpověděla

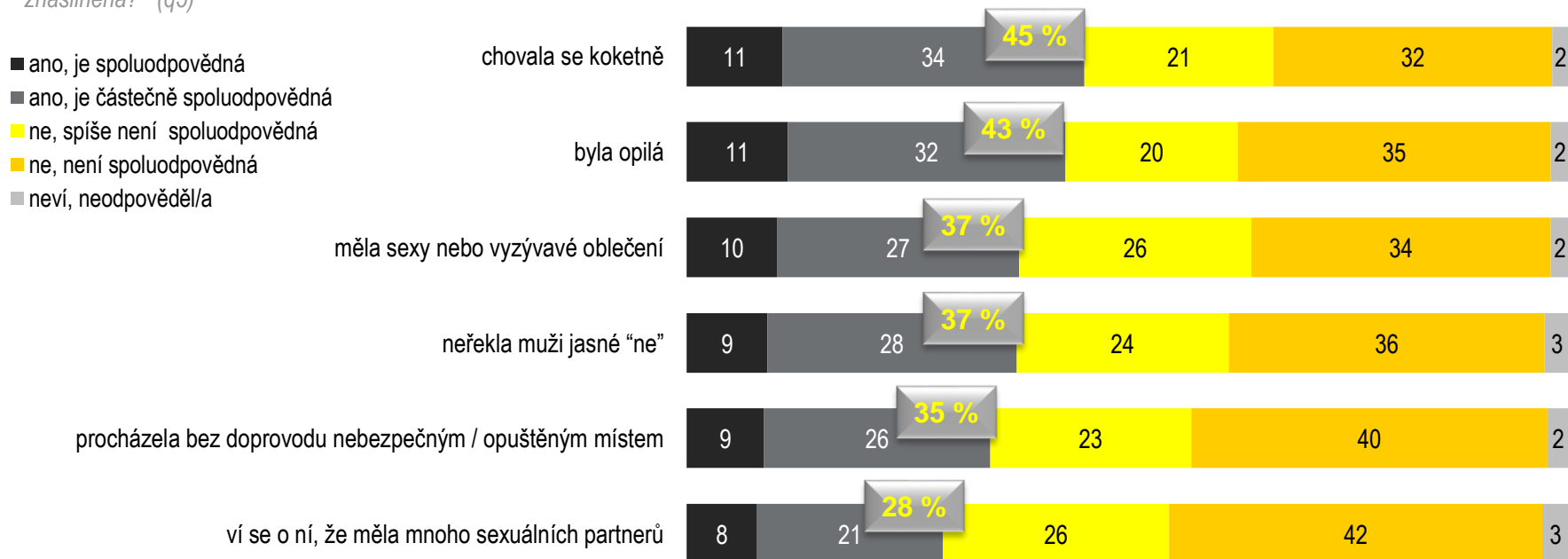


v %, N = 1040, repre ČR 18+

# Hodnocení spoluodpovědnosti ženy za znásilnění v různých situacích



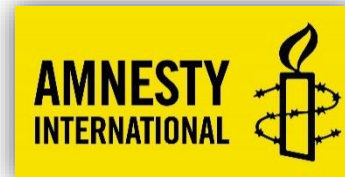
„Přečtu Vám několik situací, v nichž se žena může nacházet. U každé situace prosím uveďte, zda si myslíte, že je žena spoluzodpovědná za to, že byla znásilněná?“ (q5)



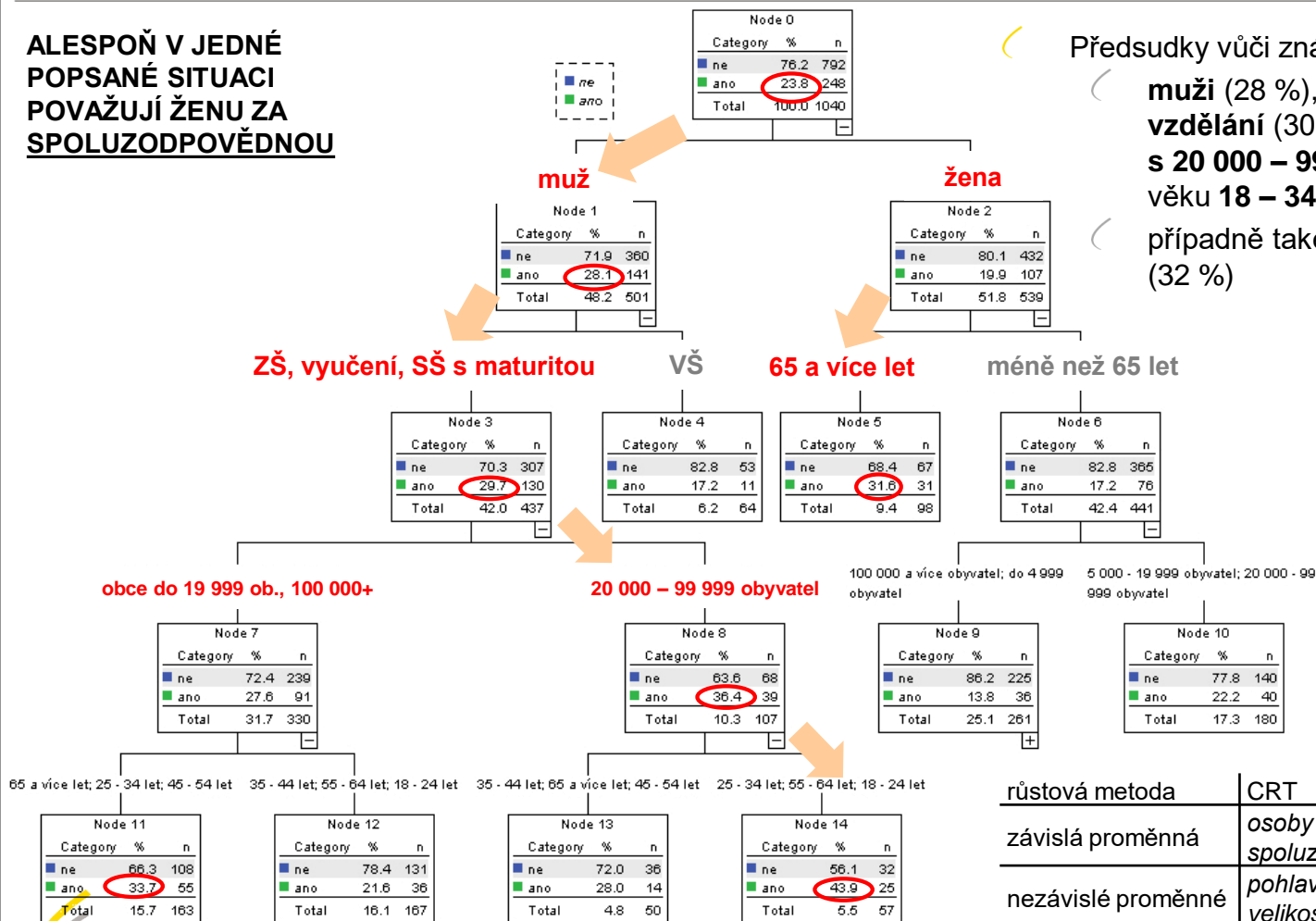
v %, N = 1040, repre ČR 18+

Alespoň v jedné popsané situaci považuje ženu za **spoluzodpovědnou** **24 %** dospělé populace ČR.  
 Za minimálně **částečně spoluzodpovědnou** alespoň v jedné popsané situaci považuje ženu **63 %** dospělé populace ČR.

# Identifikace osob s největší mírou přisuzování spoluzodpovědnosti oběti znásilnění



**ALESPŇ V JEDNÉ  
POPSANÉ SITUACI  
POVAŽUJÍ ŽENU ZA  
SPOLUZODPOVĚDNOU**

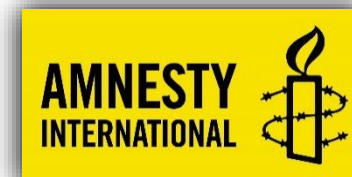


Předsudky vůči znásilněným ženám mají spíše:

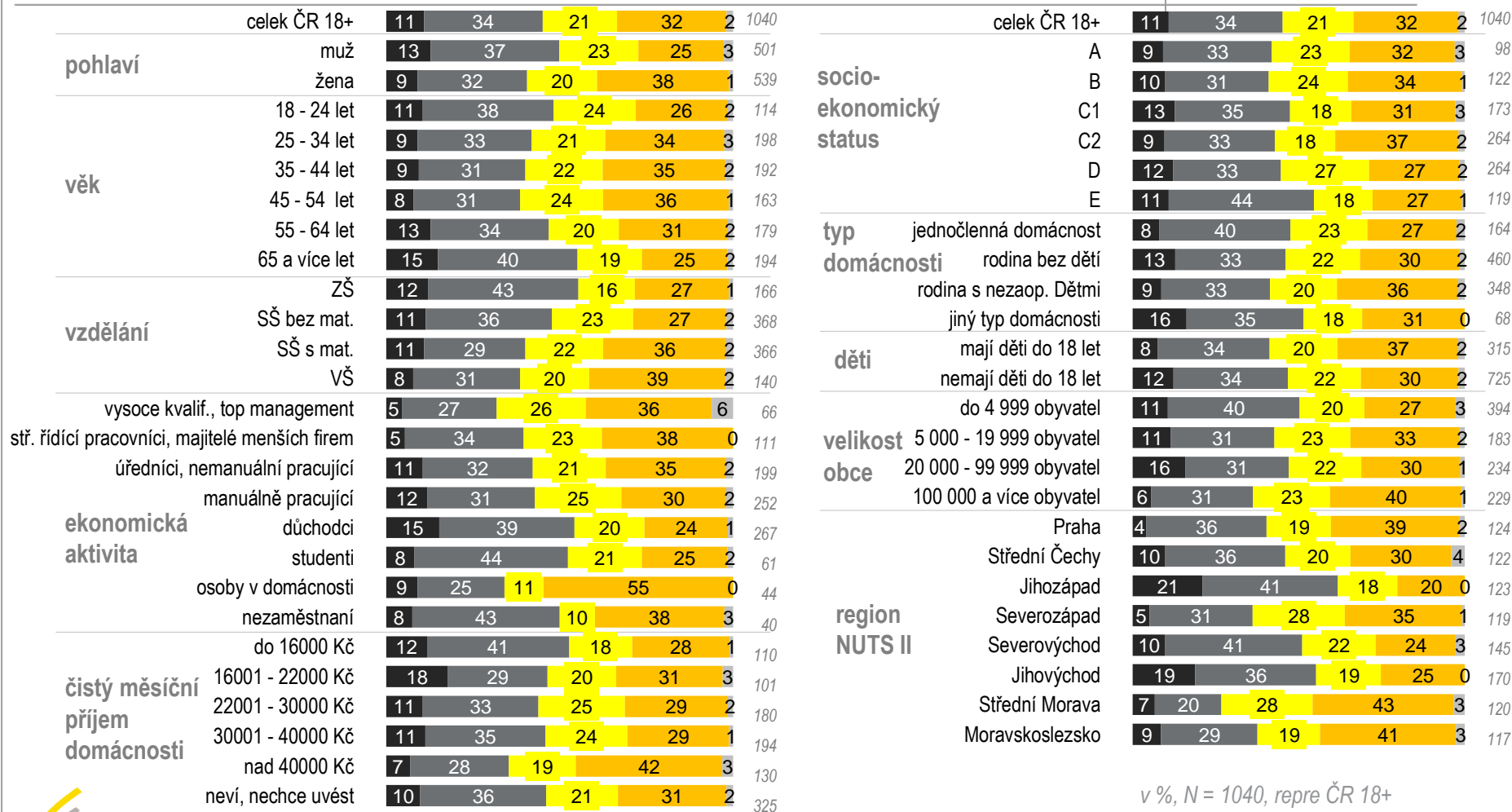
- muži (28 %), bez vysokoškolského vzdělání (30 %), kteří žijí v obcích s 20 000 – 99 999 obyvateli (36 %) ve věku 18 – 34 let nebo 55 – 64 let (44 %) případně také ženy ve věku 65 a více let (32 %)

růstová metoda	CRT
závislá proměnná	osoby s alespoň jedním souhlasem „je spoluzodpovědná“
nezávislé proměnné	pohlaví, věk, vzdělání, ekon. aktivita, velikost obce

# Spoluodpovědnost ženy, pokud se chovala koketně, dle sociodemografických charakteristik

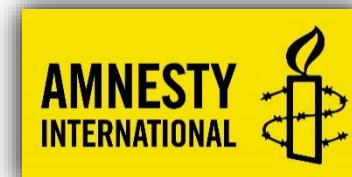


■ je spoluodpovědná ■ je částečně spoluodpovědná ■ spíše není spoluodpovědná ■ není spoluodpovědná ■ neví

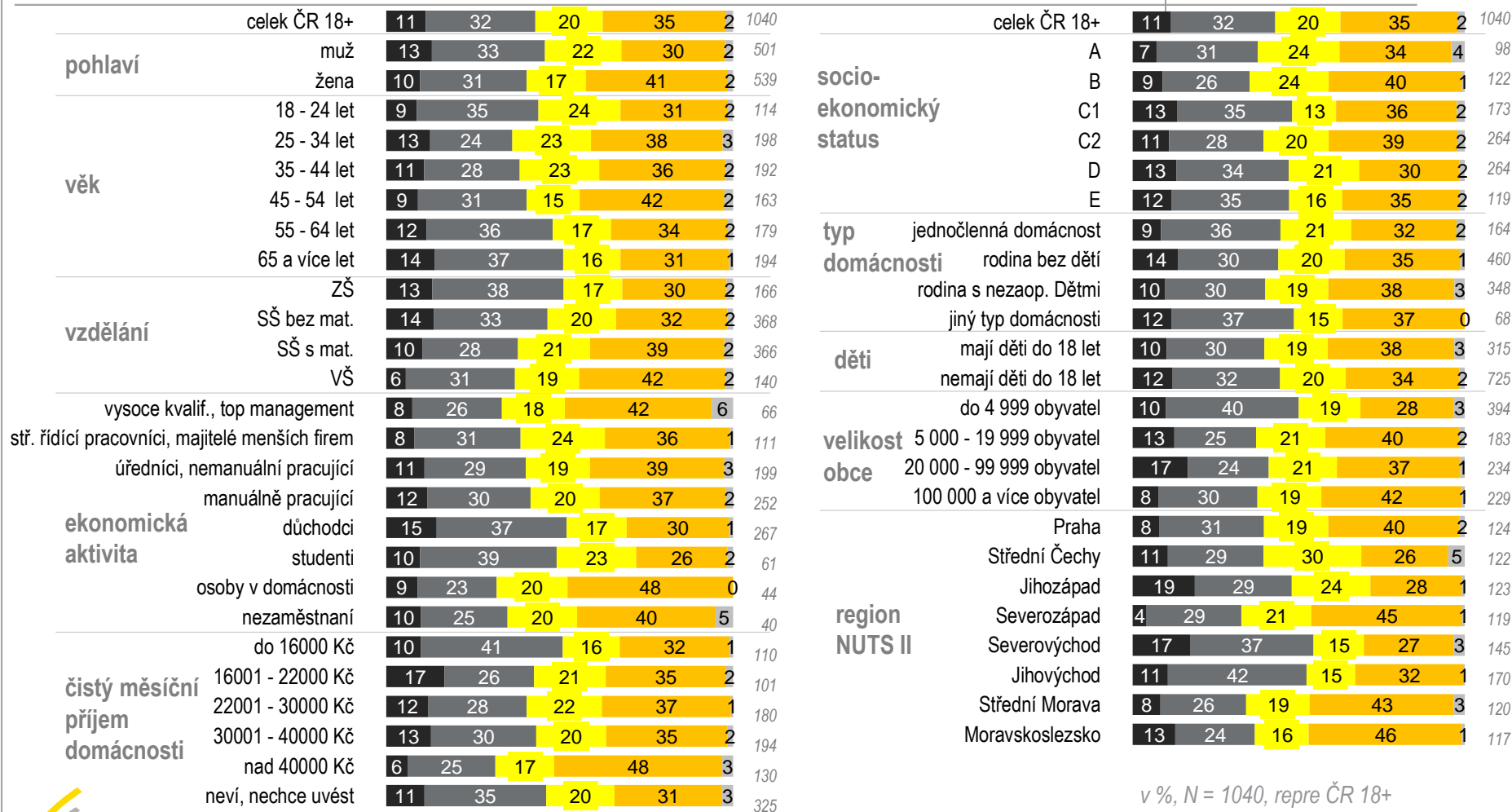


v %, N = 1040, repre ČR 18+

# Spoluodpovědnost ženy, pokud byla opilá, dle sociodemografických charakteristik



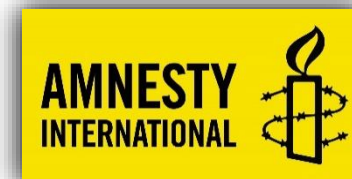
■ je spoluodpovědná ■ je částečně spoluodpovědná ■ spíše není spoluodpovědná ■ není spoluodpovědná ■ neví



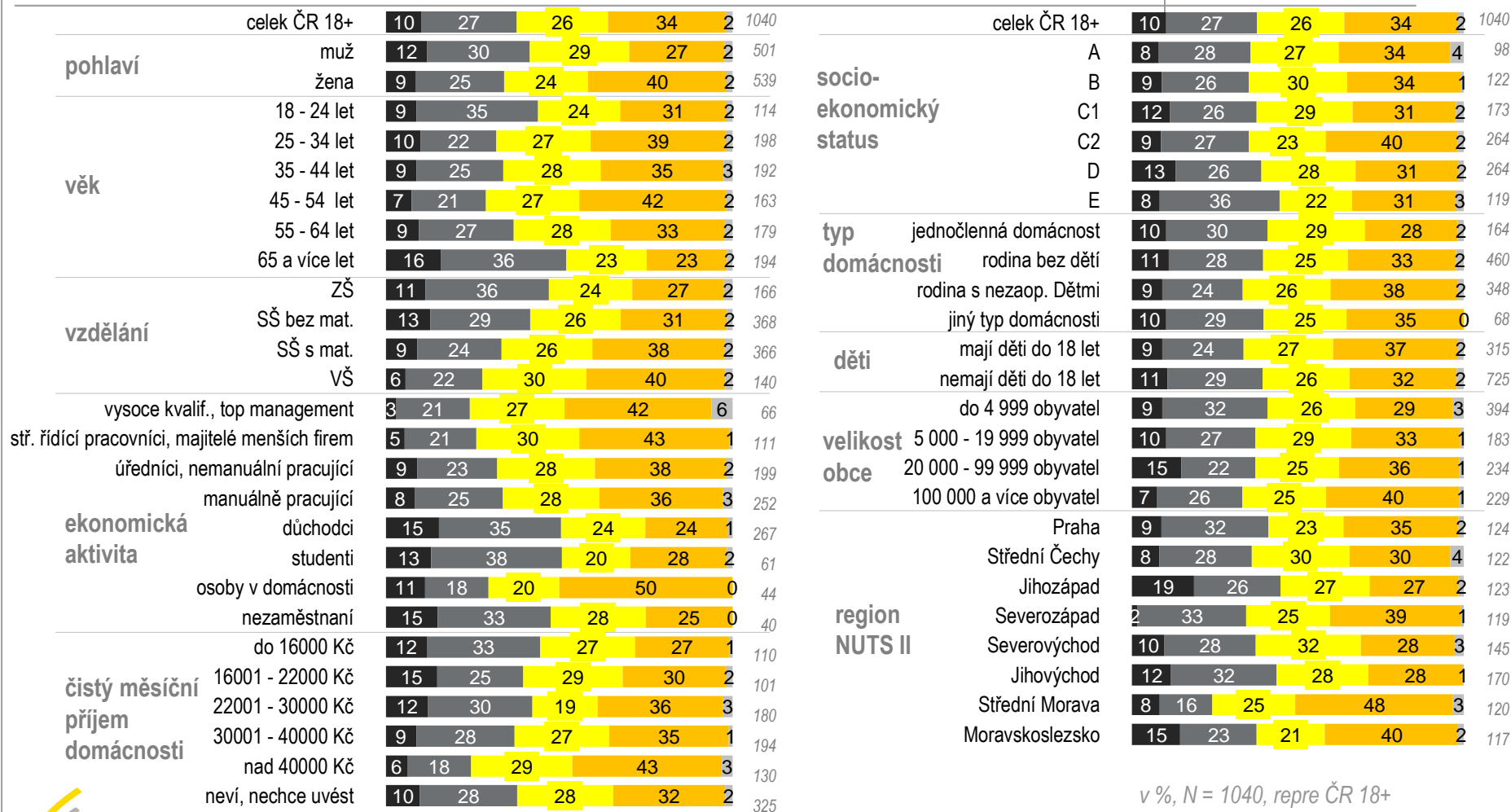
v %, N = 1040, repre ČR 18+



# Spoluodpovědnost ženy, pokud měla sexy nebo vyzývavé oblečení, dle sociodemografických charakteristik

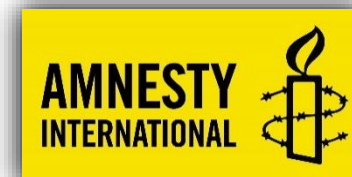


■ je spoluodpovědná ■ je částečně spoluodpovědná ■ spíše není spoluodpovědná ■ není spoluodpovědná ■ neví

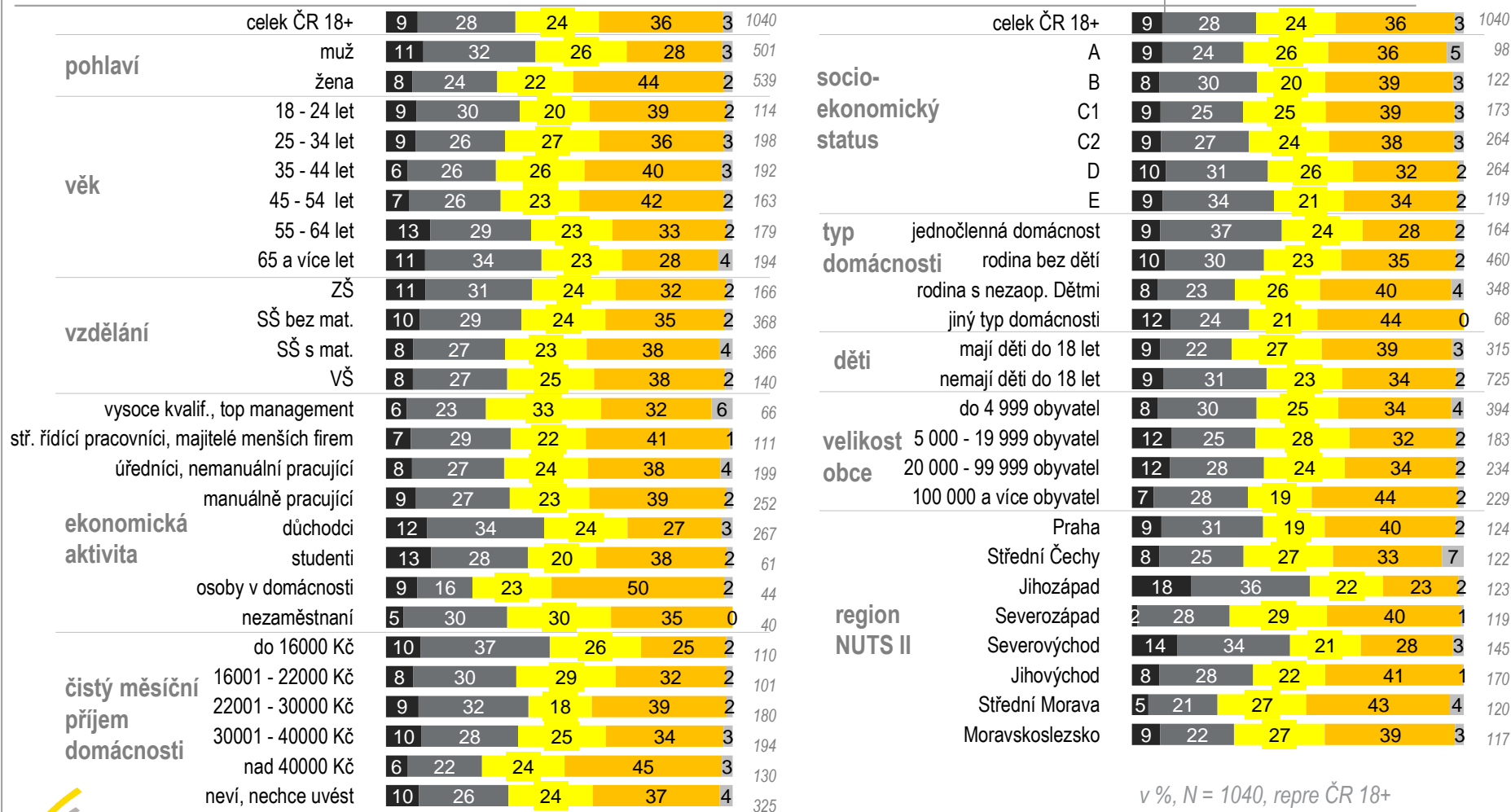


v %, N = 1040, repre ČR 18+

# Spoluodpovědnost ženy, pokud neřekla muži jasné ne, dle sociodemografických charakteristik

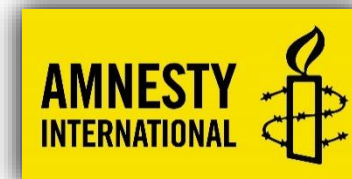


■ je spoluodpovědná ■ je částečně spoluodpovědná ■ spíše není spoluodpovědná ■ není spoluodpovědná ■ neví

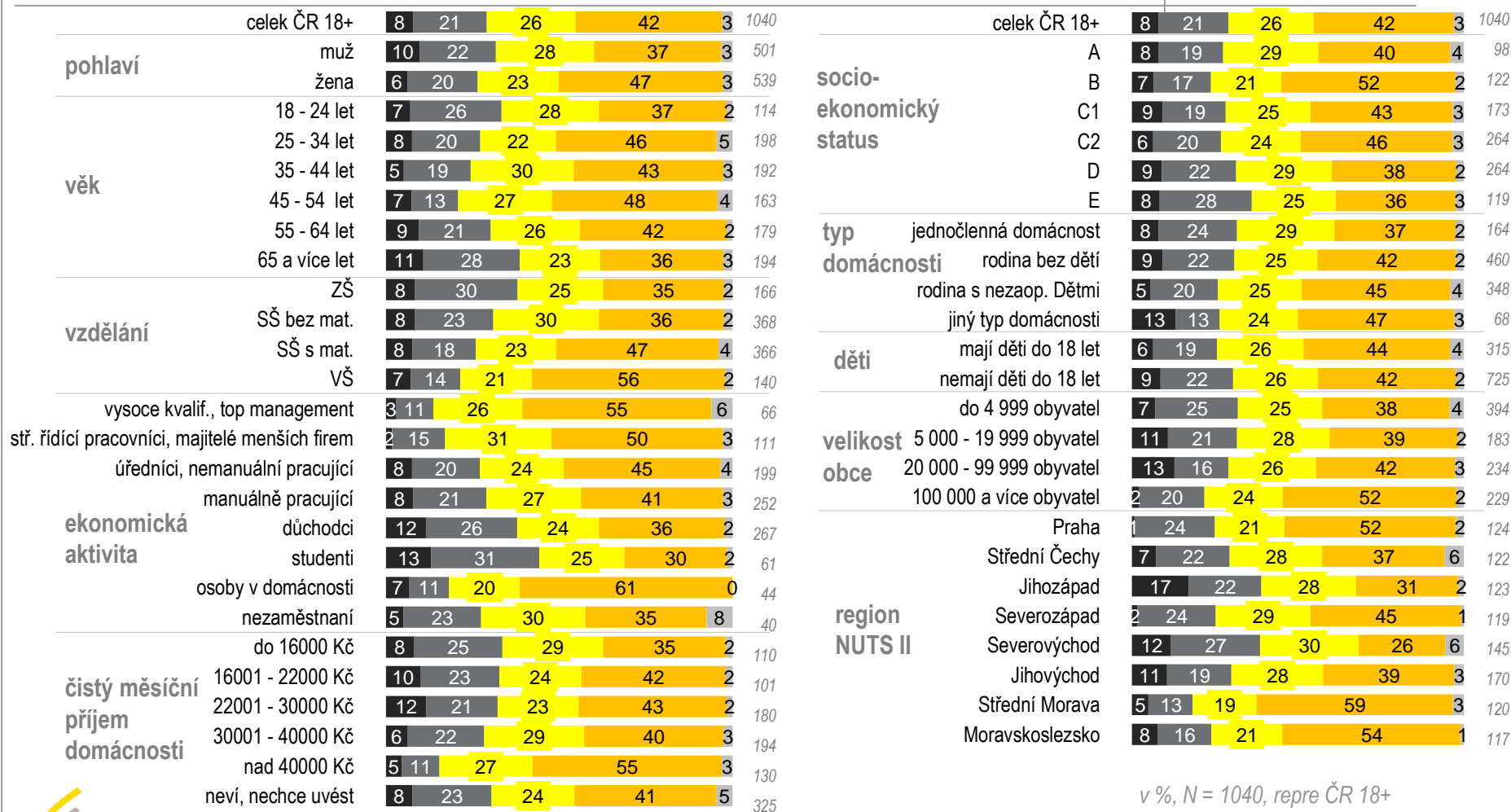


v %, N = 1040, repre ČR 18+

# Spoluodpovědnost ženy, pokud se o ní ví, že měla mnoho sexuálních partnerů, dle sociodemografických charakteristik

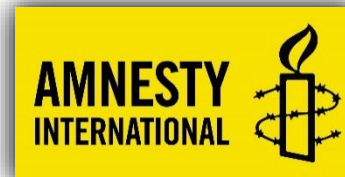


■ je spoluodpovědná ■ je částečně spoluodpovědná ■ spíše není spoluodpovědná ■ není spoluodpovědná ■ neví



v %, N = 1040, repre ČR 18+

# PŘÍLOHA – PROFIL VÝBĚROVÉHO SOUBORU



pohlaví	muž	48	501	socio-ekonomický status	A	9	98
	žena	52	539		B	12	122
věk	18 - 24 let	11	114	C1	17	173	
	25 - 34 let	19	198	C2	25	264	
	35 - 44 let	18	192	D	25	264	
	45 - 54 let	16	163	E	11	119	
	55 - 64 let	17	179	typ domácnosti	jednočlenná domácnost	16	164
	65 a více let	19	194	rodina bez dětí	44	460	
vzdělání	ZŠ	16	166	rodina s nezaop. Děti	33	348	
	SŠ bez mat.	35	368	jiný typ domácnosti	7	68	
	SŠ s mat.	35	366	děti	mají děti do 18 let	30	315
	VŠ	13	140	nemají děti do 18 let	70	725	
ekonomická aktivita	vysoce kvalif., top management	6	66	velikost obce	do 4 999 obyvatel	38	394
	stř. řídicí pracovníci, majitelé menších...	11	111	5 000 - 19 999 obyvatel	18	183	
	úředníci, nemanuální pracující	19	199	20 000 - 99 999 obyvatel	23	234	
	manuálně pracující	24	252	100 000 a více obyvatel	22	229	
	důchodci	26	267	region NUTS II	Praha	12	124
studenti	6	61	Střední Čechy		12	122	
osoby v domácnosti	4	44	Jihozápad		12	123	
nezaměstnaní	4	40	Severozápad		11	119	
do 16000 Kč	11	110	Severovýchod		14	145	
čistý měsíční příjem domácnosti	16001 - 22000 Kč	10	101	Jihovýchod	16	170	
	22001 - 30000 Kč	17	180	Střední Morava	12	120	
	30001 - 40000 Kč	19	194	Moravskoslezsko	11	117	
	nad 40000 Kč	13	130				
	neví, nechce uvést	31	325				

v %, N = 1040, repre ČR 18+



#### Česká republika

##### **FOCUS - Marketing & Social Research**

Vrchlického sad 4

602 00 Brno

tel.: +420 532 191 471

fax: +420 532 191 475

e-mail: [info@focus-agency.cz](mailto:info@focus-agency.cz)

[www.focus-agency.cz](http://www.focus-agency.cz)

#### Slovenská republika

##### **FOCUS - Marketing & Social Research**

Sládkovičova 4

810 00 Bratislava

tel.: +421 252 931 366

fax: +421 252 931 378

e-mail: [info@focus-research.sk](mailto:info@focus-research.sk)

[www.focus-research.sk](http://www.focus-research.sk)

**Dáváme datům smysl**

... již více než 20 let!